

Statnett SF
firmapost@statnett.no
torkil.bardsgjerde@statnett.no

POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo

BESØKSADRESSE
Lilleakervn 6
0283 Oslo

www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

DERES REF./DATO:
23.01.2026

VÅR REF.:
201001759

STED/DATO:
Oslo 06.03.2026

ORG. NR.: NO-987 059 729

HØRING – DIFFERENSIERING AV INDUSTRI-TARIFFEN OG NYTT KAPASITETSLEDD

Vi viser til Statnetts høring om differensiering av industritariffen og innføring av et nytt kapasitetsledd. Videre viser vi til vårt høringssvar på Statnetts høring for et år siden om ny modell for Statnetts tariffer. I forhold til fjorårets høring er det foreslåtte kapasitetsleddet justert og detaljert mens modellen for industritariffen er konkretisert og bearbeidet. Vi vil i det følgende kommentere disse to endringene som i henhold til Statnett kan gjennomføres uten forskriftsendringer.

Differensiering av industritariffen

Statnett foreslår at alle industrikunder som tilfredsstiller kravene til generell industriavkortning (forbruk >15 MW og > 100 GWh/år) skal motta 20% avkortning i det faste leddet i tariffen. Videre vil man kunne oppnå en ytterligere reduksjon på opptil 20% hvis man reduserer forbruket med hhv 10% og 20% når aktuell områdepris er høyere eller lik 0,5 og 0,1 -percentilen av prisene de siste 12 månedene. Videre vil industrikunder kunne få ytterligere 10% reduksjon hvis de pre-kvalifiserer seg til mFRR markedene for fleksibilitet.

Statnetts begrunner de ekstra 20% tariffreduksjon som store industrikunder kan oppnå med hensynet til effektiviteten i kraftmarkedet. For å øke effektiviteten i kraftmarkedet er det viktig at forbrukssiden deltar i fleksibilitetsmarkedene. Men, generelt bør fleksibilitet i kraftmarkedet belønnes gjennom de vanlige markedsmechanismene. Høy kraftpris alene bør etter vårt syn ikke være førende for utforming av nettariffer. Dersom Statnett velger å innføre enn tariffreduksjon for å stimulere til forbruksfleksibilitet bør det være et tidsbegrenset tiltak for å stimulere fleksibilitet som ellers ikke forventes å bli realisert.

Statnett ønsker også å gi større industrikunder 10% tariffreduksjon dersom de pre-kvalifiserer seg i fleksibilitetsmarkedet. De mener at dette vil være et hensiktsmessig tiltak for å redusere systemdriftskostnader. Kraftanlegg må også pre-kvalifiseres til balansemarkeder, noe som krever ressurser og er kostbart. Vi er kjent med at Statnett har gjennomført auksjoner for å pre-kvalifisere FCR-enheter, men ikke gitt noen varig tariffreduksjon. Vi tror en-gangs økonomisk utlegg for å stimulere til deltagelse i fleksibilitetsmarkeder er et mer hensiktsmessig tiltak, enn å gi permanent tariffreduksjon. Dette også fordi tariffreduksjon som "belønning" for å delta i fleksibilitetsmarkeder neppe kan sies å være nettmessig begrunnet. Videre er det neppe i tråd med prinsippene for tariffutforming å forskjellsbehandle ulike kundegrupper som leverer samme tjeneste. I tråd med forskriften krav om at tariffen skal være objektiv og ikke-diskriminerende må derfor

Statnett tilby likeverdige vilkår og intensiver for like tjenester. Hvis Statnett velger å gi store industrikunder tariffrabatt for å pre-kvalifisere seg til fleksibilitetsmarkeder, så mener vi det følger av forskriften krav at de også må gi tilsvarende tariffreduksjon til kraftprodusentene når de pre-kvalifiserer seg for å levere likeverdige tjenester.

Nytt kapasitetsledd

Statnett foreslår å innføre et nytt kapasitetsledd som kan være opp til 25% av tariffsatsen til det faste leddet for forbruk. Kapasitetsleddet skal ta utgangspunkt i målepunktets maksimale utveksling de siste tre kalenderårene i tillegg til inneværende tariffår. Produksjonspunkt holdes utenfor målingene.

Et kapasitetsledd som skal fungere som et prissignal, må prise marginal knapphet, ikke historisk makslast. Uten reell knapphet gir ikke et slikt ledd mening. Incentivene bør bygges på reelle fremtidige kostnadsdrivere, ikke ferdig bygget kapasitet. Kundene bør ikke få incentiver som får dem til å redusere bruken av nettet unødvendig.

Statkraft er derfor skeptiske til å innføre et nytt kapasitetsledd uten at formålet med leddet og interaksjoner mot det øvrige fastleddet er avklart. Formålet med dagens fastledd (eller effektbaserte tariffledd som er forskriftens ordlyd) er at det primært skal gi netteier kostnadsdekning. Videre sier forskriften at i

«transmisjons- og regionalnett skal effektbaserte tariffledd fastsettes med utgangspunkt i kundens effektbelastning i definerte referansetimer. Referansetimen skal så langt som mulig ikke kunne forutsies av nettbrukerne.»

Bakgrunnen for at nettbrukerne i minst mulig grad skal forutsi referansetimen, dvs avgiftsgrunnlaget for tariffen, er at tariffen ikke skal gi incentiver til at forbrukerne skal tilpasse sin adferd.

Forskriften åpner opp for at man kan ha et effektledd som har til hensikt å gi incentiver. Men da må det i størst mulig grad gi signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet og baseres på objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold. At Statnett skal investere betydelig midler fremover er i seg selv ikke et godt nok grunnlag til å innføre et Kapasitetsledd. Hvis Statnett ønsker et incentivbasert ledd, må det bygges på relevante nettforhold i et nærmere avgrenset område. Området bør trolig være finere enn budområdene. Da bør de også vurdere å differensiere etter samvariasjon med faktisk knapphetstider i nettet.

Vår vurdering er derfor at Kapasitetsleddet ikke bør innføres før det kan begrunnes at det oppfyller forskriftens krav om at det medfører en *effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet*. Det er ikke behov eller hensiktsmessig med et nytt effektledd som ikke har et klar nettmessig begrunnelse og formål. Vi oppfatter at Statnett begrunnelse ikke oppfyller dette kravet.

På Statnetts informasjonsmøte 23. januar som orienterte om de nye forslagene ble det fra Statnetts side informert om at det nye kapasitetsleddet ikke skulle belastet pumpekraftverk eller batterier. Imidlertid kan vi ikke se at dette er skrevet i høringsnotatet. Gitt at Statnett ønsker å gå videre med forslaget om å innføre et kapasitetsledd ber vi om en tydeligere tilbakemelding om dette. Samtidig vil vi påpeke at dersom kapasitetsleddet utformes i tråd med de grunnleggende prinsipper – altså at tariffen skal være kostnadsreflektiv, geografisk knyttet til faktiske nettbegrensninger og basert på objektive og nettmessig relevante kriterier – følger det naturlig at pumpekraftverk håndteres riktig i tariffene. Pumpekraft vil da bare belastes når den faktisk bidrar til økt belastning i et område med reell knapphet, og ikke når den opererer i perioder og områder der det ikke foreligger nettmessige

utfordringer. En slik prinsipiell innretning gir både forutsigbarhet og riktige investeringssignaler for fleksible ressursers rolle i kraftsystemet.

Avslutningsvis vil Statkraft påpeke at uklarheten rundt de potensielle virkningene av kapasitetsleddet for pumpekraft og annen fleksibel kapasitet (batterier/hybride kraftverk) kan være et mulig hinder for investeringsbeslutninger i sektoren.

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Bjørn N. Holsen
VP Market Regulatory Affairs